Funkcionálanalízis kisokos

Horváth Gergely

2016-2017/2

1 Absztrakt terek

1.1 Metrikus tér

$$(X, d) \qquad\qquad d : X \times X \to \mathbb{R}$$

A d leképezés metrika ha teljesül:

$I.$	$d(x, y) \geq 0$	Nem negatív
$II.$	$d(x, y) = 0 \Leftrightarrow x = y$	Nem degenerált
$III.$	$d(x, y) = d(y, x)$	Szimmetrikus
$IV.$	$d(x, y) \leq d(x, z) + d(z, y)$	Háromszög egyenlőtlenség

Ha $X \neq \emptyset$ és a $d : X \times X \to \mathbb{R}$ leképezés metrika, akkor az $\langle X, d\rangle$ párt metrikus térnek nevezzük.

1.2 Vektortér / Lineáris tér

Metrikus térnél nem volt kikötés a halmazra. Bármilyen nem $\emptyset$ lehetett.

$$V \qquad\qquad ||.|| : V \to \mathbb{R}$$

V vektortér/lineáris tér $\mathbb{K}$ test felett ha:

$$x, y \in V \Rightarrow x + y \in V$$
$$x \in V, \lambda \in \mathbb{K} \Rightarrow \lambda x \in V$$

Általában $\mathbb{K} = \mathbb{R}$ vagy $\mathbb{K} = \mathbb{C}$.

1.3 Normált tér

$$(X, ||.||) \qquad\qquad ||.|| : X \times X \to \mathbb{R}$$

A norma olyan vektortéren vagy függvénytéren értelmezett leképezés, ami a nullvektor kivételével a tér minden vektorához egy pozitív számot rendel.
A $||.||$ leképezés norma ha teljesül:

$I.$	$\|\|x\|\| \geq 0$	Nem negatív
$II.$	$\|\|x\|\| = 0 \Leftrightarrow x = 0$	Nem degenerált
$III.$	$\|\|\lambda x\|\| = \|\lambda\| \cdot \|\|x\|\|$	Multiplikatív
$IV.$	$\|\|x + y\|\| \leq \|\|x\|\| + \|\|y\|\|$	Háromszög egyenlőtlenség

Ha $X \neq \emptyset$ és a $d : X \times X \to \mathbb{R}$ leképezés norma, akkor az $(X, ||.||)$ párt normált térnek nevezzük.

1.3.1 Közismert normák

Függvények amik normát definiálnak $\mathbb{R}^n$-en:

$$\begin{aligned}
&\text{A.)}\quad ||x||_1 := \sum_{i=1}^{n} |x_i| \\
&\text{B.)}\quad ||x||_2 := \sqrt{\sum_{i=1}^{n} |x_i|^2} \\
&\text{C.)}\quad ||x||_p := \sqrt[p]{\sum_{i=1}^{n} |x_i|^p} \\
&\text{D.)}\quad ||x||_\infty := \max_{i=1\dots n} \{|x_i|\}
\end{aligned}$$

Elnevezések:

- A: 1-norma, Manhattan norma, Taxinorma, Rácsnorma
- B: 2-norma, Euklideszi norma
- C: p-norma
- D: ∞-norma, Maximum norma

1.3.2 Egységgömb

Azon pontok halmaza ahova egységnél kisebb normával eljuthatunk.

$$B_1(k) = \{\overline{x} \in \mathbb{R}, ||\overline{x} - k|| < 1\}$$

Az alsó indexben a gömb sugara, a zárójelben a középpontja szerepel.

1.3.3 Közismert egységgömbök

$||x||_1$

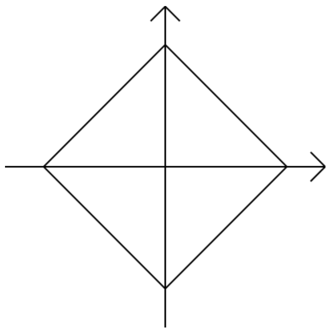

$||x||_2$

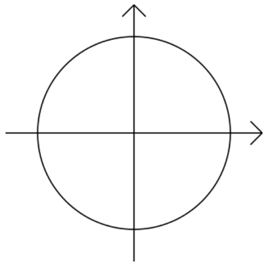

$||x||_\infty$

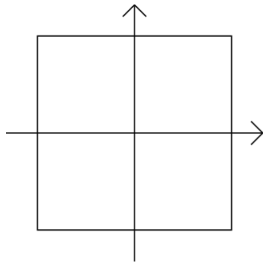

1.4 Skalárszorzat tér

$$(X, \langle . \rangle) \qquad\qquad \langle . \rangle : X \times X \to \mathbb{R}$$

A $\langle . \rangle$ leképezés skalárszorzat ha teljesül:

$I.$	$\langle x, x \rangle \geq 0$	Nem negatív
$II.$	$\langle x, x \rangle = 0 \Leftrightarrow x = 0$	Nem degenerált
$III.$	$\langle x, y \rangle = \langle y, x \rangle$	Szimmetrikus
$IV.$	$\langle \lambda x, y \rangle = \lambda \cdot \langle x, y \rangle$	Multiplikatív
$V.$	$\langle x_1 + x_2, y \rangle = \langle x_1, y \rangle + \langle x_2, y \rangle$	Disztributív

Ha $X \neq \emptyset$ és a $\langle . \rangle : X \times X \to \mathbb{R}$ leképezés skalárszorzat, akkor az $(X, \langle . \rangle)$ párt skalárszorzat térnek nevezzük.
Komplex számtérbe való leképezés is lehet skalárszorzat. Ebben az esetben a III. feltétel módosul.

$$(X, \langle . \rangle) \qquad\qquad \langle . \rangle : X \times X \to \mathbb{C}$$

$$III. \quad \langle x, y \rangle = \overline{\langle y, x \rangle} \quad \text{Konjugáltan szimmetrikus}$$

Ekkor $(X, \langle . \rangle)$ komplex skalárszorzat tér.

2 Végtelen dimenziós vektorterek, függvényterek

2.1 ℓ^p

Az ℓ^p-terek azokból a sorozatokból állnak, amelyekben a tagok abszolút értékes p-edik hatványának összege konvergens.

$$\ell^p = \left\{ (a_n) \in \mathbb{K}^{\mathbb{N}} : \left(\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^p \right) < \infty \right\}, \qquad p \in [1, \infty)$$

2.2 ℓ^∞

$$\ell^\infty = \left\{ (a_n) \in \mathbb{K}^{\mathbb{N}} : \sup_{n \in \mathbb{N}} |a_n| < \infty \right\}$$

2.3 $C[0, 1]$

Azoknak a függvényeknek a halmaza, amelyek a [0,1] intervallumból a valós számokba adnak leképezést és folytonosak.

$$C[0, 1] = \{ f : [0, 1] \to \mathbb{R}, folytonos \}$$

3 Tételek

3.1 CBS tétel

$$\sum_i |x_i| \cdot |y_i| \leq \sqrt{\sum_i x_i^2} \cdot \sqrt{\sum_i y_i^2}$$
$$< x; y > \leq ||x|| \cdot ||y||$$

3.2 De Morgan

$$S \setminus \bigcap_{i \in I} T_i = \bigcup_{i \in I} (S \setminus T_i)$$

Ahol S és T halmazok. T_i a T halmaz részhalmazai ahol $i \in I$ és I az indexhalmaz.